

այս սրահի արևելյան պատնեշը: Հետևապես, այդ խաչքարերը կանգնեցրել են այն ժամանակ, երբ արդեն կար այս սրահը: Այդ խաչքարերից մեկն ունի սարկավազագիր տումարի ՄԵ (55) թվականը, որ մերով ստացվում է 1139 թիվը: Այդ նշանակում է, որ այս սրահն արդեն գոյություն ուներ 1139 թվականին:

Քե ինչ նպատակի է ծառայել իր կառուցման սկզբնական ժամանակներում, այժմ դժվար է որոշակի բան ասել, բայց հետագայում, մեծ ժամատունը նրան միանալուց հետո, այս սրահը ևս դարձել է գերեզմանատեղի, որի հատակն այսօր համատարած կերպով ծածկված է 13-րդ և հետագա դարերի տապանաքարերով:

Նկ. 10. Մեծ ժամատան ներքին սյունաշարքերը ևս կողմից:

6. Զանգակատուն: Առանձին կառուցված եռահարկ բարձրադիր մի շենք է, որ գտնվում է մեծ ժամատան հարավային կողքին: Շինության վերաբերող արձանագրությունը նախապես գրված է եղել զանգակատան ներսում, երրորդ հարկի մեջ, իրար կողքի կառուցած երեք մատուռների ճակատին սև ներկով, որ այժմ խիստ կերպով եղծված է և միայն մի քանի գրեր են երևում տեղում (արձ. 105): Նույն արձանագրությունը կրկնել են փորագիր գրերով հարավային խորանի մուտքի ճակատին, որը լավ է պահպանվել: Այդ արձանագրությունը թվական չունի,

բայց նրանից տեղեկանում ենք, որ զանգակատունը շինել է Աբասի որդի Վազը և օրհնել է նրա արյան մերձավոր Սաթը: Վերջինիս եկեղեցական կոչումը հայտնի չէ, ուստի պետք է ենթադրենք, որ նա ոչ թե եկեղեցական է եղել և ինքն է օրհնել զանգակատունը, այլ իր ծախսով է օրհնել տվել վանքի հոգեվորականներին (արձ. 102)¹:

Զանգակատունը, կարծում ենք, կառուցված պետք է լինի 12-րդ դարի վերջերին կամ 13-ի սկզբներին: Նորոգվել է 1652 թվականին Սարգիս եպիսկոպոսի նախաձեռնությամբ, վանքի ընդհանուր նորոգության

¹ Ի. Հարությունյանը թեև հրատարակել է այս արձանագրությունը, բայց զանգակատան մասին գրել է՝ «ո՛չ շինության ժամանակն է հայտնի և ո՛չ էլ շինողի անունը»: Տե՛ս «Աղագրական հանդես», Գ գիրք, էջ 301: